

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა N26

23.03.2020

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: სორტული ნაგლინის წარმოების ქარხნის (ლითონის ცხლად დამუშავება) ექსპლუატაცია;

საქმიანობის განმახორციელებელის დასახელება და მისამართი: შპს „ეისიი მეტალს“, ქ. თბილისი, სამგორის რაიონი, გარდაბნის გზატკეცილი N42

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: ქ. თბილისი, სამგორის რაიონი, გარდაბნის გზატკეცილი N42

განაცხადის შემოსვლის თარიღი: 07.02.2020

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „ეისიი მეტალს“

ძირითადი საპროექტო მონაცემები:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „ეისიი მეტალსის“ მიერ წარმოდგენილია სორტული ნაგლინის წარმოების ქარხნის (ლითონის ცხლად დამუშავება) ექსპლუატაციის პროექტის სკოპინგის ანგარიში.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საქმიანობა დაგეგმილია ქ. თბილისში, სამგორის რაიონში, გარდაბნის გზატკეცილი N42-ში არსებულ არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე, რომელიც წარმოადგენს შპს „გრაალი-92“-ის კუთვნილ ტერიტორიას. შპს „ეისიი მეტალსი“ გეგმავს ხელშეკრულების საფუძველზე ტერიტორიაზე არსებულ N1 შენობაში, რომლის ფართობი შეადგენს 2711,99 მ²-ს გლინვის საწარმოს მოწყობასა და ექსპლუატაციას (ს/კ 01.19.32.001.107). აღნიშნული შენობა განთავსებულია სამრეწველო ზონაში. საპროექტო ლითონის დამუშავების საწარმოდან უახლოესი დასახლებული პუნქტი დაშორებულია 45 მეტრით. საწარმოო უბნიდან 15 მეტრში მდებარეობს ავტომანქანების შესაკეთებელი სახელოსნო, 60 მეტრში გადის ბაქო-თბილისის სარკინიგზო მაგისტრალი, 340 მეტრში გარდაბნის გზატკეცილი. ტერიტორიაზე რომელიც შემოფარგლულია 3 მეტრი სიმაღლის ბეტონის ღობით, განლაგებულია მეტალოკონსტრუქციების ქარხანა და სასაწყობო მეურნეობა.

აღნიშნული საწარმოს ძირითადი ტექნოლოგიური მოწყობილობებია: გამაცხელებელი ღუმელი; ბუნებრივი აირის წვის პროდუქტების გაფრქვევის მილი; არმატურის უბანი; სასაწყობო ფართი და სატრასნფორმატორო. საწარმოსთვის საჭირო ყველა ტექნოლოგიური დანადგარი დამონტაჟებულია დახურულ შენობაში.

საწარმოში საჭირო ნედლეულის შემოზიდვა დაგეგმილია სატვირთო ავტოტრანსპორტით რუსთავის მეტალურგიული ქარხნიდან. შემოტანილი ნედლეული, რომელიც წარმოადგენს მეტალურგიული ქარხნის მიერ ჩამოსხმულ რკინის სხმულებს, დასაწყობდება მიმღებ ბაქანზე, დახურულ შენობაში.

ტექნოლოგიური სქემა ითვალისწინებს ნედლეულის მიღებას, გახურებას 1000-1200 გრადუსზე, გლინვას და მზა პროდუქციის მიღებას. ქარხნის მაქსიმალური წლიური წარმადობა შეადგენს 20 000 ტონას. საწარმო იმუშავებს წელიწადში 240 დღე. ძირითადი საამქრო იმუშავებს 2 ცვლით, 12 საათიანი სამუშაო რეჟიმით. საწარმოში ექსპლუატაციის ეტაპზე სულ დასაქმებული იქნება 55 ადამიანი.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, გლინვის უბანზე ფოლადის ნამზადის გასახურებლად გამოიყენება ბუნებრივი აირი. 1 ტონა არმატურის საწარმოებლად საჭირო ბუნებრივი აირის მოცულობაა 35 მ³. ობიექტის ბუნებრივი აირით მომარაგება გათვალისწინებულია არსებული მაგისტრალური ქსელიდან.

საწარმოს ტექნოლოგიური პროცესი შედგება ორი ძირითადი, დამოუკიდებელი ეტაპისაგან: ლითონის გაცხელება და გლინვა. არმატურის მიღების ტექნოლოგიური პროცესი ითვალისწინებს გამახურებელ ღუმელში ბუნებრივი აირის წვით ნამზადის 1200°C-ზე მეტად (პლასტიურობის დონემდე) გახურებას და საგლინავ განზე მიწოდებას, რომელზეც იგი თანმიმდევრობით გაივლის რამდენიმე სხვადასხვა კვეთის თვალაკს. გახურებული ნამზადის მიწოდება ხდება ბიძგური გადაცემით, გორგოლაჭებიანი ტრანსპორტიორით, ელექტრო ძრავის საშუალებითა და მბრუნავი ლილვების მეშვეობით. ნამზადებიდან მიიღება საჭირო პროფილის და ზომის ნაგლინი, ფოლადის უცვლელი ქიმიური შემადგენლობის პირობებში. გლინვის პროცესში იცვლება ფოლადის კრისტალური მესერის სტრუქტურა. იგი იძენს ახალ სიმტკიცესა და ანტიკოროზიულ თვისებებს. საწარმო ციკლის ბოლოს ხდება წყლის მეშვეობით წრთობა და საჭირო ზომებზე ჭრა. ნამწვი აირების გაფრქვევა მოხდება ბუნებრივი წესით 14მ სიმაღლის და 550 მმ დიამეტრის მილით, რომელიც აღჭურვილი იქნება მეტალის წვრილმარცლოვანი ბადის ფილტრით.

ობიექტის ოპერირებისას მოსალოდნელია პრაქტიკულად მხოლოდ საყოფაცხოვრებო ნარჩენების წარმოქმნა, რომელიც თავდაპირველად შეგროვდება საწარმოს ტერიტორიაზე და გატანილი იქნება ყოველდღიურად შპს „თბილსერვის ჯგუფის“ მიერ სპეც-ავტოტრანსპორტით. საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე, შედუღებისას წარმოქმნილი მცირე ზომის ლითონის ნაჭრები კვლავ დაუბრუნდება წარმოებას.

საწარმოს ექსპლუატაციის პროცესში, მოსალოდნელია ატმოსფერულ ჰაერში სხვადასხვა მანვნი ნივთიერებების გამოყოფა როგორცაა მტვერი, ნახშირბადის, აზოტის ორჟანგი და სხვა. რაც შეეხება ხმაურის გავრცელებას, იგი მოსალოდნელია პროდუქციის მიღება-გატანის დროს და ასევე ნედლეულის დამუშავებისას.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშის განთავსება, როგორც სამინისტროს, ისე სამგორის რაიონის გამგეობის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობის საინფორმაციო დაფაზე. აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით 2020 წლის 5 მარტს სამგორის რაიონის გამგეობის შენობაში გაიმართა საჯარო განხილვა. აღნიშნული პროექტის საჯარო განხილვას ესწრებოდნენ: საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, შპს „ისიი მეტალსის“ და სამგორის გამგეობის წარმომადგენლები. დამსწრე საზოგადოების მხრიდან პროექტთან დაკავშირებით შენიშვნები და მოსაზრებები არ გამოთქმულა. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, პროექტთან დაკავშირებით წერილობითი შენიშვნები არ ყოფილა წარმოდგენილი.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია. ჩატარებული სამუშაოების შედეგად მოხდა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი. ასევე გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. გზშ-ის ანგარიშში უნდა მოიცავდეს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;
2. გზშ-ის ანგარიშს უნდა დაერთოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;
3. გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;
- 3.1. გზშ ანგარიშში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ;
4. გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:
 - პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
 - პროექტის დეტალური აღწერა, ტექნოლოგიური ციკლის ყველა დეტალის გათვალისწინებით;
 - საწარმოს ტერიტორიის GIS კოორდინატები და shape ფაილები;
 - დაზუსტებული მანძილი საპროექტო ტერიტორიიდან უახლოეს საცხოვრებელ სახლებამდე, დასახლებამდე (სოფელი, ქალაქი), მდინარემდე და სხვა საწარმოო ობიექტამდე;
 - ტერიტორიის მიმდებარედ და 500 მ-იანი რადიუსის მანძილზე არსებული ობიექტების შესახებ ინფორმაცია, დანიშნულების მითითებით;
 - საწარმოს ალტერნატივების ანალიზი (არაქმედების ალტერნატივა, განთავსების ადგილის ალტერნატივა, ტექნოლოგიური ალტერნატივები და შერჩეული ალტერნატივის დასაბუთება გარემოსდაცვითი თვალსაზრისით);
 - საპროექტო ტერიტორიაზე არსებული ინფრასტრუქტურული ობიექტების დეტალური აღწერა;
 - საწარმოს ძირითადი ფიზიკური მახასიათებლები (სიმძლავრე, მასშტაბი);
 - საწარმოს ტექნოლოგიური სქემა; პროდუქციის წარმოების ტექნოლოგიური პროცესის დეტალური აღწერა და ტექნოლოგიურ ციკლში გამოყენებული დანადგარების აღწერა (ტექნიკური პარამეტრები);
 - საწარმოში შემოტანილი ნედლეულის რაოდენობა და მისი დასაწყობების შესახებ ინფორმაცია;
 - მზა პროდუქციის დასაწყობების შესახებ ინფორმაცია;

- საწარმოს ნედლეულით მომარაგება, ტრანსპორტირების სქემა და ტრანსპორტირების პირობები;
- საწარმოო პროცესში გამოყენებული დანადგარების აღწერა და მათი წარმადობა;
- ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი ნარჩენების რაოდენობის, სახეობის, სახიფათოობის მახასიათებლებისა და მათი შემდგომი მართვის საკითხების შესახებ ნარჩენების მართვის კოდექსის და მისგან გამომდინარე კანონქვემდებარე აქტებით დადგენილი მოთხოვნების გათვალისწინებით.
- ნარჩენების მართვის გეგმა;
- ინფორმაცია საპროექტო ტერიტორიამდე მისასვლელი გზის შესახებ;
- დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა მათ შორის ადგილობრივების წილი და სამუშაო გრაფიკი;
- საწარმოს სასმელ-სამეურნეო წყალმომარაგების შესახებ ინფორმაცია;
- სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო წყლების მართვის საკითხი;
- სანიაღვრე წყლების მართვის საკითხი;
- საწარმოო პროცესში გამოყენებული ბრუნვითი წყალმომარაგების სისტემის დეტალური აღწერა;
- საწარმოო პროცესში გამოყენებული წყლების მართვის საკითხები;
- საწარმოს ფუნქციონირებისას შესაძლო ავარიული სიტუაციების აღწერა და მათი მართვის გეგმა;
- საწარმოს გენერალური გეგმა (ექსპლიკაციით);
- საწარმოს ტერიტორიის საკუთრების ან იჯარის ხელშეკრულების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია;

5. გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედებების შეჯამება მათ შორის

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე საწარმოს ექსპლუატაციის დროს, გაფრქვევის წყაროები, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების სახეობები და რაოდენობა და სხვა.
- ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი. სადაც ასახული უნდა იყოს: ატმოსფერული ჰაერის ფონური მდგომარეობა; ობიექტის ფუნქციონირებით გამოწვეული ზეგავლენა ატმოსფერული ჰაერის ხარისხზე, ასევე დადგენილი უნდა იყოს მავნე ნივთიერებათა გამოყოფის და გაფრქვევის წყაროები, ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეული მავნე ნივთიერებების შემადგენლობა, მათი რაოდენობრივი მაჩვენებლები და გაფრქვევის სხვა პარამეტრები;
- ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებებზე მონიტორინგის განხორციელების საკითხები (ინსტრუმენტული გაზომვა, შესაბამისი მოწყობილობებით ონლაინ რეჟიმში გაზომვა და სხვა);
- კუმულაციური ზემოქმედება 500 მ-იან რადიუსში არსებული ობიექტების გათვალისწინებით და ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისთვის;

- ხმაურის წყაროები და მათი მახასიათებლები, ხმაურის გავრცელებით გამოწვეული ზემოქმედება, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები; ხმაურის გავრცელების დონეების გაანგარიშება და მოდელირება;
- ზემოქმედება ზედაპირულ და მიწისქვეშა წყლებზე, შემარბილებელი ღონისძიებები;
- ზემოქმედება ნიადაგის ნაყოფიერ ფენაზე;
- ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება;
- ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ინფორმაცია ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკებსა და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების შესახებ;
- ნარჩენების მართვის საკითხები, ნარჩენების წარმოქმნით და გავრცელებით მოსალოდნელი ზემოქმედება;
- ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი მონიტორინგის გეგმა;
- ავარიულ სიტუაციებზე რეაგირების დეტალური გეგმა;
- სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;
- გზშ-ის ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;
- საწარმოს განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით, ფოტო მასალა);
- ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა-გრაფიკი;

- გზშ ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით სამინისტროში შპს „ეისი მეტალის“ მიერ წარმოდგენილ სორტული ნაგლისის საწარმოს (ლითონის ცხლად დამუშავება) ექსპლუატაციის პროექტზე სავალდებულოა გზშ-ის ანგარიში მომზადდეს წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.